

حسین انتظامی - علیرضا شبیروی یک الگوی مدیریتی بود. ترکیبی از کاردانی و بی‌دعایی و فروتنی و کار راه اندازی. او به جای این شاخه-آن شاخه پریدن، عمر مدیریتی خود را در یک حوزه متمرکز کرده، تجربه اندوخته بود: کارشناس، ریاست اداره خبرنگاران خارجی (یکی از مهمترین ادارات در معاونت مطبوعاتی وزارت فرهنگ)، معاونت اداره کل رسانه‌های خارجی و سرانجام مدیر کلی این واحد.

خبرنگاران خارجی که در سه دهه اخیر، به ایران آمده‌اند همگی او را می‌شناسند و خاطرات خوشی از همکاری و کار راه‌اندازی او دارند. تدابیر او در شکستن قالب‌های ایران‌هراسی نقشی موثر داشت. و مگر دیپلماسی عمومی چیست؟

چند سال از مدیریت او می‌گذشت ولی خودرو تحویل نگرفت. رفت و آمدش به اداره با وسایل نقلیه عمومی بود. حتی روی این فضیلت، خودنمایی نکرد و شبیه دیگران سکه حتی برای کار نکرده هم فاکتور صادر می‌کنند- نبود. اصولاً اهل دکان‌سازی از گذشته‌ی پر افتخار خود نبود. در زمره‌ی آزادگان سرفراز بود اما این سابقه را دستمایه‌ی مطرح کردن خود یا کسب امتیاز نمی‌کرد. گمان می‌کنم وزارت فرهنگ از نظر تعداد مدیران ستادی با سابقه‌ی ایثارگری سرآمد وزارتخانه‌ها باشد. ۱۳ تن از معاونان و مدیران کل ستادی، سابقه ایثارگری در دفاع ۸ساله دارند. این سبب می‌شود روحیه بسیجی و فرهنگ ایثار و ارزش‌های دفاع مقدس بدون نیاز به اسناد و بخشنامه‌های بعضاً مناسکی و ظاهر گرایانه عملاً در سیاست‌ها و رفتار، جاری شود.

در وقایع امسال (جنگ) ۱۲ روزه، ناآرامی‌های دی‌ماه و جنگ رمضان (عزانه و مبتکرانه ظاهر گشت و با پشتیبانی معاون فهیم رسانه‌ای وزارت فرهنگ، بعضی ملاحظات یا تنگ نظری‌ها یا سیاست‌های نادرست را اصلاح می‌کرد و بازخورد خوبی از این سنت‌شکنی و ریسک‌ها گرفت. جنگ‌های امروزی، تفاوتی ماهوی با جنگ‌های سنتی یافته‌اند. علاوه بر رقابت فناوریانه، بخشی از نبرد اصلی، در روایت‌ها رخ می‌دهد. رسانه از دیرباز به نفع جریان صهیونی، ناترازی داشته است و کسانی که بتوانند به رفغ این ناترازی‌ها همت گمارند و حقیقت را روایت کنند، همراه میدان‌ی‌ها رزمنده‌ی این عرصه‌اند.

شیری عزیز در آستانه عید فطر و نوروز، از قفس تن رها شد و در آغوش صاحب این ماه آرام گرفت. روحش قرین آموزش و آرامش.

منطقه‌ای درک گردد؛ استراتژی‌ای که از تکیه بر ظرفیت‌های داخلی، اهمیت خودگردانی و احترام به منافع ملی، امنیت را به‌عنوان یک مفهوم درون‌زا تعریف می‌کند و نه بیرون‌زا. این دیدگاه، با تجربه‌های تلخی که خاورمیانه در دهه‌های اخیر از وابستگی به نیروهای خارجی به دست آورده، بیش از پیش تأیید شده است. جنگ‌ها، تهاجمات، تحریم‌ها و دخالت‌های مکرر خارجی، نه تنها ثبات را به خطر انداخته‌اند، بلکه باعث تشدید تنش‌ها و شکل‌گیری حلقه‌های امنیتی منفی شده‌اند. در این میسان، جنگ رمضان به‌عنوان یکسی از نمادین‌ترین تجربیات اخیر، درسی عمیق درباره‌ی محدودیت‌های امنیت وارداتی ارائه داد؛ این درس به‌وضوح نشان داد که امنیتی که بر پایه‌ی حمایت یا حضور خارجی ساخته شود، در لحظه‌ای که منافع آن بازیگران خارجی بسا منافع منطقه‌ای تضاد پیدا می‌کند، به‌سرعت دچار تغییر یا ناپدید شدن می‌شود. از این رو، امنیت پایدار تنها زمانی امکان‌پذیر است که کشورهای منطقه، خود را به‌عنوان بازیگران اصلی و مسئولان امنیت جمعی خود در نظر بگیرند و از مسیر همکاری، گفت‌وگو و مسئولیت‌پذیری مشترک عبور کنند.

در این راستا، ایران و کشورهای حاشیه‌ی خلیج فارس، فاقد یک سرنوشت مشترک نیستند؛ بلکه از نظر جغرافیایی، اقتصادی، تاریخی و فرهنگی به‌گونه‌ای به هم مرتبط هستند که امنیت هر کدام از آن‌ها، مستقیماً بر امنیت دیگری تأثیر می‌گذارد. اختلافات سیاسی و تفسیری که در طول تاریخ میان این کشورها وجود داشته، هرچند می‌تواند در لحظات خاص به تنش‌های سطحی منجر شود، اما در سطح راهبردی، نمی‌تواند آن نیاز به همکاری و همیاری منطقه‌ای جلوگیری کند. ایران در سیاست خارجی خود، مفهوم «هم‌سرنوشتی منطقه‌ای» را به‌عنوان یک دکرین اصلی مطرح کرده است. این مفهوم، برخلاف رویکردهای سلطه‌طلبانه یا انتخابی، بر این باور استوار است که رفاه، توسعه و امنیت در غرب آسیا، تنها زمانی پایدار خواهد بود که کشورهای منطقه، با حفظ استقلال تصمیم‌گیری و احترام به منافع یکدیگر، مسیری مشترک را در پیش بگیرند. در این مسیر، تقویت روابط

اقتصادی، گسترش تعاملات سیاسی، توسعه‌ی همکاری‌های فرهنگی و ایجاد سازوکارهای مشترک برای مدیریت اختلاف‌ها، جایگزین رقابت‌های فرساینده و تنش‌های مزمن خواهد شد. ایران، در جست‌وجوی منطقه‌ای قوی، آرام و ثروتمند است؛ منطقه‌ای که در آن، همه‌ی کشورها بر پایه‌ی مسالمت‌جویی، گفت‌وگو و احترام متقابل، بتوانند نظمی منطقه‌ای و رژیم حقوقی متناسب با واقعیت‌های بومی خود را ایجاد کنند. این نظم، نه از طریق دخالت‌های خارجی، نه از طریق سلطه‌ی یک کشور بر دیگری، و نه از طریق ایجاد ائتلاف‌های مبتنی بر منافع محدود، بلکه از طریق اتحاد، همکاری و مسئولیت‌پذیری جمعی شکل می‌گیرد.

در این فرایند، ایران نه به‌عنوان یک بازیگر سلطه‌طلب، بلکه به‌عنوان یک همکار مسئولیت‌پذیر واقع می‌شود؛ بازیگری که می‌داند امنیت و ثبات منطقه، تنها زمانی تضمین می‌شود که کشورهای منطقه، فاقد هرگونه ترس از هم‌دیگر، بتوانند در محیطی آرام، بدون ترس از تهدید یا تحریک، به توسعه و رفاه خود ادامه دهند. این رویکرد، نه تنها با اصول اسلامی و ایرانی احترام به همسایه و پرهیز از سلطه‌طلبی هم‌خوانی دارد، بلکه با تجربه‌های تلخ گذشته نیز سازگار است؛ تجربه‌ای که نشان می‌دهد هر گونه تلاش برای ایجاد امنیت از طریق تقویت نیروهای خارجی، در نهایت، منجر به تشدید وابستگی، از دست دادن استقلال و افزایش آسیب‌پذیری

«سرآمد» بررسی می‌کند؛

«درس‌های جنگ اخیر» ضرورت همکاری‌های اقتصادی پایدار

به قدرت‌های بیرونی تأمین کند. تعامل با همسایگان بر پایه احترام متقابل و درک منافع مشترک، اصلی‌ترین ستون این سیاست خارجی است. ایران معتقد است که ثبات بلندمدت منطقه‌ای، نه تنها پایدار نخواهد بود، بلکه می‌تواند به ابزاری در دست بازیگران خارجی تبدیل شود. بنابراین، سیاست خارجی ایران، ضمن تأکید بر همکاری منطقه‌ای، به‌طور هم‌زمان بر توسعه‌ی ظرفیت‌های داخلی در حوزه‌های امنیتی، اقتصادی و فرهنگی‌های راهبردی را تضمین می‌کند

سو، جلوگیری از وابستگی‌های راهبردی را تضمین می‌کند و از سوی دیگر، زمینه‌ساز همکاری‌های مبتنی بر احترام متقابل و منافع مشترک می‌شود. در این چارچوب، ایران نه تنها به‌عنوان یک کشور همسایه، بلکه به‌عنوان یک بازیگر مسئولیت‌پذیر در ساختار امنیتی خاورمیانه خود را معرفی می‌کند؛ بازیگری که می‌داند پایداری امنیت منطقه، تنها زمانی امکان‌پذیر است که کشورهای منطقه، فاقد هرگونه ترس از هم‌دیگر، بتوانند در محیطی مسالمت‌آمیز، به توسعه و پیشرفت خود ادامه دهند.

این رویکرد، نه تنها با اصول اسلامی و ایرانی احترام به همسایه و پرهیز از سلطه‌طلبی هم‌خوانی دارد، بلکه با تجربه‌های تلخ گذشته نیز سازگار است؛ تجربه‌ای که نشان می‌دهد هرگونه تلاش برای ایجاد امنیت از طریق تقویت نیروهای خارجی، در نهایت، منجر به تشدید وابستگی، از دست دادن استقلال و افزایش آسیب‌پذیری می‌شود. در عین حال، این رویکرد، لزوم تقویت ظرفیت‌های داخلی را نیز به‌عنوان یک ضرورت امنیتی مطرح می‌کند؛ چرا که بدون ظرفیت‌های داخلی قوی، هیچ اتحاد یا همکاری منطقه‌ای، نه تنها پایدار نخواهد بود، بلکه می‌تواند به ابزاری در دست بازیگران خارجی تبدیل نشود. بنابراین، سیاست خارجی ایران، ضمن تأکید بر همکاری منطقه‌ای، به‌طور هم‌زمان بر توسعه‌ی ظرفیت‌های داخلی در حوزه‌های امنیتی، اقتصادی و فرهنگی تأکید دارد؛ این رویکرد، از یک سو، جلوگیری از وابستگی‌های راهبردی را تضمین می‌کند و از سوی دیگر، زمینه‌ساز همکاری‌های مبتنی بر احترام متقابل و منافع مشترک می‌شود. در این چارچوب، ایران نه تنها به‌عنوان یک کشور همسایه، بلکه به‌عنوان یک بازیگر مسئولیت‌پذیر در ساختار امنیتی خاورمیانه خود را معرفی می‌کند؛ بازیگری که می‌داند پایداری امنیت منطقه، تنها زمانی امکان‌پذیر است که کشورهای منطقه، فاقد هرگونه ترس از هم‌دیگر، بتوانند در محیطی مسالمت‌آمیز، به توسعه و پیشرفت خود ادامه دهند.

این رویکرد، نه تنها با اصول اسلامی و ایرانی احترام به همسایه و پرهیز از سلطه‌طلبی هم‌خوانی دارد، بلکه با تجربه‌های تلخ گذشته نیز سازگار است؛ تجربه‌ای که نشان می‌دهد هرگونه تلاش برای ایجاد امنیت از طریق تقویت نیروهای خارجی، در نهایت، منجر به تشدید وابستگی، از دست دادن استقلال و افزایش آسیب‌پذیری می‌شود. در عین حال، این رویکرد، لزوم تقویت ظرفیت‌های داخلی را نیز به‌عنوان یک ضرورت امنیتی مطرح می‌کند؛ چرا که بدون ظرفیت‌های داخلی قوی، هیچ اتحاد یا همکاری منطقه‌ای، نه تنها پایدار نخواهد بود، بلکه می‌تواند به ابزاری در دست بازیگران خارجی تبدیل شود. بنابراین، ایران با تکیه بر توانمندی‌های بومی خود در حوزه‌های دفاعی، اقتصادی و فناوریانه، در پی ایجاد یک موازنه قدرت درون‌زا در منطقه است. این موازنه، نه بر اساس تهدید و ارباب، بلکه بر پایه بازدارندگی فعال و قابلیت‌های دفاعی اطمینان‌بخش شکل می‌گیرد. تقویت توانمندی‌های دفاعی، از جمله در حوزه موشکی و پهپادی، نه به‌عنوان ابزاری برای تجاوز، بلکه به مثابه تضمین‌کننده امنیت ملی و بازدارنده‌ای در برابر هرگونه مداخله خارجی عمل می‌کند. این رویکرد، پیام روشنی به بازیگران منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای دارد: امنیت منطقه، به دست خود کشورهای منطقه تأمین خواهد شد و هیچ نیروی خارجی قادر به تحمیل اراده خود یا ایجاد ثباتی مصنوعی نخواهد بود. این استقلال راهبردی، به ایران امکان می‌دهد تا در مذاکرات و تعاملات منطقه‌ای، به دست پر و از موضع اقتدار ظاهر شود و منافع ملی خود را با کمترین وابستگی

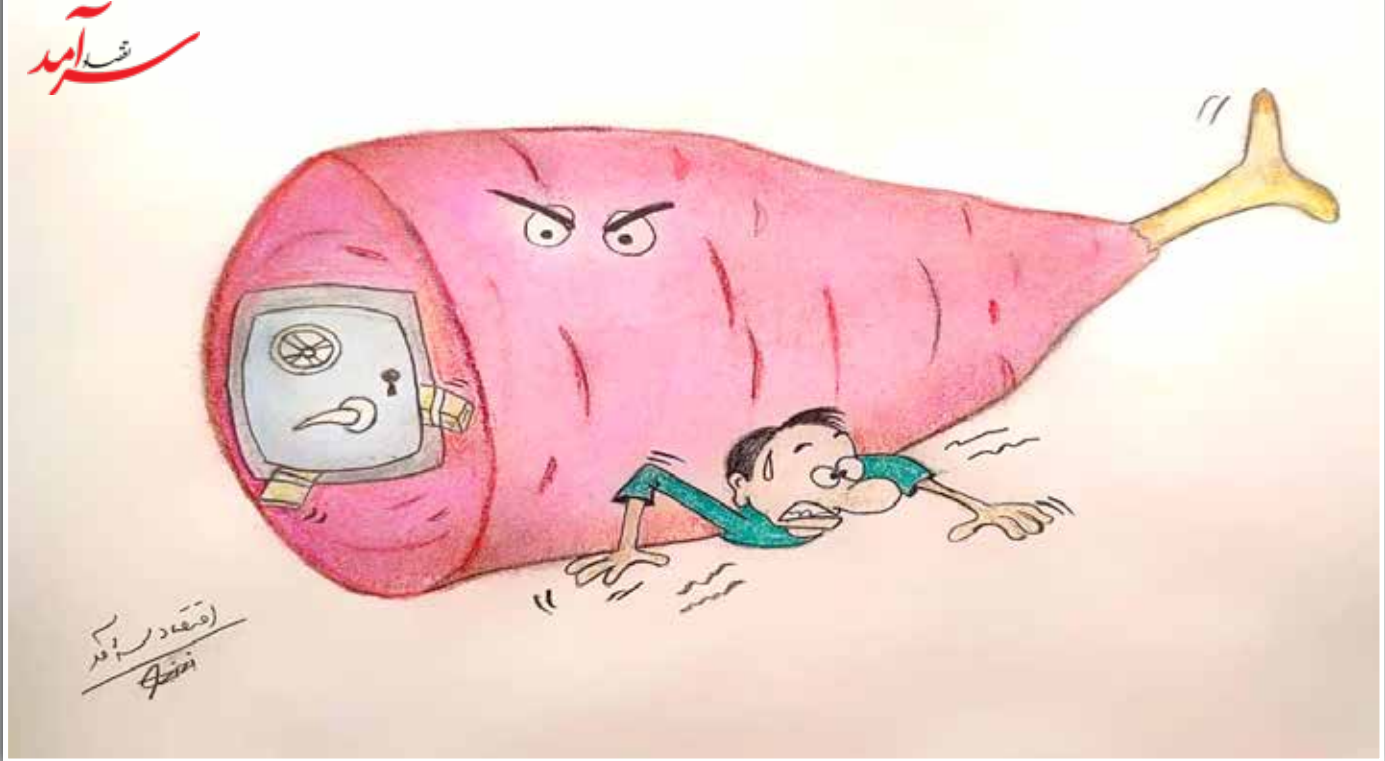
بدون شرح

قاپ دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فرید اعزلی - اقتصاد سرآمد